

C-304/05. sz. ügy

Az Európai Közösségek Bizottsága kontra Olasz Köztársaság

„Tagállami kötelezettségzegés – 92/43/EGK irányelv – A természetes élőhelyek, valamint a vadon élő állatok és növények védelme – 79/409/EGK irányelv – A vadon élő madarak védelme – Sípályák átalakításához kapcsolódó munkálatokra vonatkozó környezeti hatásvizsgálat”

J. Kokott főtanácsnok indítványa, az ismertetés napja: 2007. április 19. . . . . I - 7500
A Bíróság ítélete (negyedik tanács), 2007. szeptember 20. . . . . I - 7519

Az ítélet összefoglalása

1. *Környezet – A természetes élőhelyek, valamint a vadon élő állatok és növények – 92/43 irányelv – Védett területre vonatkozó terv vagy program engedélyezése (92/43 tanácsi irányelv, 6. cikk, (3) bekezdés)*
2. *Környezet – A természetes élőhelyek, valamint a vadon élő állatok és növények védelme – 92/43 irányelv – Védett területre vonatkozó terv vagy program engedélyezése nyomós közérdeken alapuló kényszerítő indokok alapján (92/43 tanácsi irányelv, 6. cikk, (4) bekezdés)*

3. *Környezet – A természetes élőhelyek, valamint a vadon élő állatok és növények védelme – 92/43 irányelv – Különleges védelmi területek (92/43 tanácsi irányelv, 6. cikk, (2) bekezdés)*
4. *Kötelezettségsgzés megállapítása iránti kereset – A kötelezettségsgzés bizonyítása – A Bizottságra háruló teher (EK 226. cikk; 79/409 tanácsi irányelv, 4. cikk és 92/43 tanácsi irányelv, 6. cikk, (2)–(4) bekezdés)*

1. A természetes élőhelyek, valamint a vadon élő állatok és növények védelméről szóló 92/43 irányelv 6. cikkének (3) bekezdése olyan eljárást vezet be, amelynek célja, hogy előzetes ellenőrzési mechanizmus segítségével biztosítsa, hogy valamely tervet vagy projektet – amely nem kapcsolódik közvetlenül, illetve nem nélkülözhetetlen a természeti terület kezeléséhez, de arra jelentős hatással lehet – csak akkor lehessen engedélyezni, amennyiben nem befolyásolja hátrányosan e természeti terület épségét. A „megfelelő vizsgálat” fogalmát, amely az említett rendelkezésben szerepel, mely rendelkezés semmilyen konkrét módszert nem határoz meg annak elvégzésére, úgy kell értelmezni, hogy a vizsgálatot oly módon kell elvégezni, hogy az illetékes nemzeti hatóságok megbizonyosodhassanak arról, hogy az adott terv vagy projekt nem jár az érintett természeti terület épségét veszélyeztető káros hatásokkal, tekintve, hogy ha bizonytalanság mutatkozik annak megítélésében, hogy ilyen hatások felléphetnek-e, az említett hatóságok kötelesek megtagadni a kérelmezett engedély kiadását.

latokra vonatkozik, és amely maga hangsúlyozza az érintett munkálatok által a környezetre gyakorolt hatások vizsgálatának az összefoglaló és szűrőpróbaszerű jellegét, illetve rámutat számos olyan elemre, amelyet nem vettek figyelembe, és amely ezért többek közt azt javasolja, hogy végezzenek kiegészítő morfológiai és környezeti elemzéseket, valamint hogy ismételten vizsgálják meg globális kontextusban a munkálatok hatását általánosságban a vadon élő növényvilágra, illetve azoknak – különösen a kiirtandó erdők területe tekintetében – az egyes védett fajok helyzetére gyakorolt hatásait, és amely megállapítja, hogy a tervezett, gazdasági szempontból kívánatos munkálatok végrehajtása során számos feltételt és védelmi előírást be kell tartani, nem minősül olyan megfelelő vizsgálatnak, amelyre a nemzeti hatóságok a 92/43 irányelv 6. cikke fent említett (3) bekezdésével összhangban a munkálatok engedélyezése tekintetében támaszkodhatnak.

Az olyan tanulmány, amely a 92/43 irányelv 6. cikkének (3) bekezdése értelmében megfelelőnek tekinthető vizsgálá-

Az olyan jelentés, amely a 92/43 irányelv 6. cikkének (3) bekezdése értelmében megfelelőnek tekinthető vizsgálatokra vonatkozik, és amelynek elkészítése

alkalmat jelentett arra, hogy a tervezett műveletek környezetvédelmi mérlegének a javítására irányulóan egyéb javaslatokat terjesszenek elő, illetve amely hangsúlyozza a fokozatosan, különösen a projekt végrehajtásának folyamata során esetlegesen összegyűlő ismeretek és adatok alapján elvégzendő vizsgálatok fontosságát, ugyanakkor azon madarak tekintetében, amelyek érdekében a területet különleges védelmi területté nyilvánították, nem tartalmazza a területen előforduló vadon élő madarak kimerítő felsorolását, nem minősül olyan megfelelő vizsgálatnak, amelyre a nemzeti hatóságok a 92/43 irányelv 6. cikke fent említett (3) bekezdésével összhangban a munkálatok engedélyezése tekintetében támaszkodhatnak.

E cikk értelmében nem tekinthetők megfelelő vizsgálatoknak az olyan jelentések és tanulmányok, amelyek hiányosak, és nem tartalmaznak teljes, pontos és végleges, olyan jellegű megállapításokat és következtetéseket, amelyek minden ésszerű tudományos kételyt eloszlatnának az érintett különleges védelmi területen tervezett munkálatok hatásait illetően. Az ilyen jellegű megállapítások és következtetések elengedhetetlenek ahhoz, hogy az illetékes hatóságok a szükséges bizonyossággal rendelkezzenek az említett munkálatok engedélyezésére vonatkozó döntés meghozatalához.

(vö. 56–58., 62–71. pont)

2. A természetes élőhelyek, valamint a vadon élő állatok és növények védelméről szóló 92/43 irányelv 6. cikkének (4) bekezdését – amely előírja, hogy amennyiben a természeti területre gyakorolt hatások az irányelv 6. cikke (3) bekezdése első mondata szerinti vizsgálatának kedvezőtlen eredménye ellenére valamely nyomós közérdeken alapuló kényszerítő indokra figyelemmel, ideértve a társadalmi vagy gazdasági jellegű indokokat, alternatív megoldás hiányában mégis végre kell hajtani a tervet vagy programot, a tagállamnak minden szükséges kiegyenlítő intézkedést meg kell tennie a Natura 2000 általános egységességének megóvása érdekében – az említett cikk (3) bekezdésének második mondatában felsorolt engedélyezési kritériumoktól eltérő rendelkezésként megszorító módon kell értelmezni.

A 6. cikknek az említett (4) bekezdése csak azt követően alkalmazható, hogy a terv vagy a projekt hatásait ugyanezen cikk (3) bekezdésének megfelelően vizsgálták. Az említett hatások ismerete a kérdéses területre vonatkozó védelmi célkitűzések tekintetében ugyanis elengedhetetlen előfeltétele az említett (4) bekezdés alkalmazásának, mivel ezen információk hiányában az említett eltérő rendelkezésnek semmilyen alkalmazási feltétele nem értékelhető. Az esetleges nyomós közérdeken alapuló kényszerítő indokoknak és a kevésbé káros alternatívák fennállásának a vizsgálata ugyanis a mérlegelt terv vagy projekt által a terület tekintetében okozott veszélyekhez viszo-

nyított mérlegelést tesz szükségessé. Ezenfelül az esetleges kiegyenlítő intézkedések meghatározása érdekében az említett terület tekintetében fennálló veszélyeket pontosan meg kell határozni.

(vö. 81–83. pont)

kerül sor oly módon, hogy annak következményeként megsemmisülnek az említett fajok párzási és költőhelyének területei. E munkálatok és az azok által az említett különleges védelmi terület tekintetében okozott következmények ugyanis összeegyeztethetetlenek azzal a védett jogi helyzettel, amelyben az említett területnek a 92/43 irányelv 6. cikkének (2) bekezdése értelmében részesülnie kellett volna.

(vö. 91–92., 94–96. pont)

3. A különleges védelmi területeket érintő tevékenységek képezhetik egyidejűleg a természetes élőhelyek, valamint a vadon élő állatok és növények védelméről szóló 92/43 irányelv 6. cikke (3) és (4) bekezdésének, valamint ugyanezen cikk (2) bekezdésének a megsértését. Amennyiben ugyanis a tervre vagy projektre vonatkozóan az engedélyt a 6. cikk (3) bekezdésének a megsértésével adták meg, amely az említett terv vagy projekt megfelelő előzetes vizsgálatát írja elő, ugyanezen cikk megfelelő védelmi intézkedések megtételére vonatkozó kötelezettséget előíró (2) bekezdésének a megsértését meg lehet állapítani abban az esetben, ha megállapítható valamely élőhely károsítása, vagy azon fajok zavarása, amelyek védelmének céljára a kérdéses területet kijelölték.
4. Az EK 226. cikk alapján megindított kötelezettségszegés megállapítása iránti eljárás keretében a Bizottság feladata az állítólagos kötelezettségszegés fennállásának bizonyítása. A Bíróság előtt tehát a Bizottságnak kell – bármilyen vélelemre való hivatkozás nélkül – az e kötelezettségszegés fennállásának vizsgálatához szükséges bizonyítékokat előterjesztenie.

Amennyiben a vadon élő madarak védelméről szóló 79/409 irányelv 4. cikkének rendelkezései értelmében különleges védelmi területté nyilvánított terület igazgatására számos nemzeti jogszabály vonatkozik, a Bizottságnak kell bizonyítékokat előterjesztenie arra vonatkozóan, hogy az e jogszabályok által meghatározott jogi háttér nem alkalmas arra, hogy az említett terület számára a megfelelő védett helyzetet

Ilyen károsítás állapítható meg akkor, ha a védelmi területen található erdős hegyvidéken, amely élőhelyül szolgál védett madárfajok számára, fakivágásra

biztosítsa. Önmagában az arra való hivatkozás, hogy az igazgatási hatóság a természetes élőhelyek, valamint a vadon élő állatok és növények védelméről szóló 92/43 irányelv 6. cikkének (2)–(4) bekezdésével ellentétesen fogadta el az engedélyező határozatot, nem elég annak

megállapításához, hogy az említett jogi háttér ellentétes a 79/409 irányelv 4. cikkével.

(vö. 105–108. pont)